

'Solens børn'

- af Majid Majidi

Undervisningsmateriale

- **Fag:** Dansk, historie og samfundsfag
- **Niveau:** Folkeskolens 7., 8., 9. og 10. klasser
- **Overordnede temaer:** Fattigdom, børnearbejde, kriminalitet, venskaber og håb
- **Forfatter:** Katrine Sommer Boysen

"RØRENDE. ÅNDELØST SPÆNDE" LOS ANGELES TIMES

VINDER

MOSTRA INTERNAZIONALE
D'ARTE CINEMATOGRAFICA
LA BIENNALE DI VENEZIA
LANTERNA MAGICA-PRISEN
MARCELLO MASTROIANNI-PRISEN

Šolens børn

EN FILM AF
MAJID MAJIDI

MAJIDI FILM PRODUCTION PRÆSENTERER
ROUHOLLAH ZAMANI JAVAD EZZATI SHAMILA SHIRZAD ALI NASRIAN TANNAZ TABATABAIE SAFAR MOHAMMADI ALI GHABESHI EXECUTIVE PRODUCER MEHDI BADRLOU STILLFOTOGRAF SAHAB ZARIBAF SUPERVISOR FOR VISUELLE EFFEKTER JAVAD MATOURI
KOSTUMEDESIGN AMIR MALEKPOUR LYDOPTELÆSE HOSSEIN BASHASH BAFEKR MAKE UP MIR MOHSEN MOUSAVI MADANI INSTRUKTØRASSISTENT OG KOORDINATOR MOHAMMAD ASGARI PRODUKTIONSDESIGN KEYVAN MOGHADAM MUSIK RAMIN KOUSHA
LYDMIX OG -DESIGN MOHAMMAD REZA DELPAK KLIP HASSAN HASSANDOUST CHEFFOTOGRAF HOORMAN BEHMANESH PRODUCERE MAJID MAJIDI & AMIR BANAN MANUSKRIFT MAJID MAJIDI & NIMA JAVIDI INSTRUKTION MAJID MAJIDI

ANGELFILMSDK @ANGELFILMSDK

Kort on undervisningsmaterialet og introduktion til filmen

Den iranske instruktør Majid Majidi har dedikeret 'Solens børn' til de 152 millioner børn, der på verdensplan er tvunget ud i arbejde (eller tvunget til på anden vis at skaffe penge) for at sikre deres egen og deres familiers overlevelse. Filmen havde verdenspremiere på filmfestivalen i Venedig sidste år, og her vandt den ud over den prestigefyldte Lanterna Magica Award også prisen for bedste barneskuespiller.

Det er en barsk virkelighed, Majidi lader 'Solens børn' udspille sig i, og gadebørnenes vilkår i Irans hovedstad Teheran kunne ikke ligge fjernere fra den verden, danske skoleelever vokser op i. Majidi har gennem hele sin karriere som instruktør lavet film om børns vilkår, og han har altid en ambition om at skildre verden, som den faktisk er. Men han bruger også – ikke mindst her – greb fra fiktionen til at sprede lidt håb i en ellers trøstesløs verden.

Dette undervisningsmateriale retter sig mod elever i folkeskolens ældste klasser, fra 7. til 10. Der er naturligvis forskel på, hvad man kan forvente af elever på de respektive klassetrin, så derfor er der inden for hvert emne spørgsmål med varierende grader af abstraktionsniveau og fortolkningsevne. Materialet er arrangeret efter temaer og ikke efter fag, så det er oplagt at inddrage 'Solens børn' i en tværfaglig kontekst. Dansk, samfundsfag og historie er de mest relevante fag i forhold til filmen.

Som forberedelse til 'Solens børn' foreslås følgende øvelser:

- Sæt eleverne til at finde informationer om Iran. Hvad er det for et land? Hvor stort er befolkningstallet, hvilket styreform er der, og – ikke mindst i relevant i denne sammenhæng – er der mange fattige? I kan også finde oplysninger om revolutionen i 1979, der var med til at ændre landet i utrolig høj grad.
- Kig på filmplakaten (se ovenfor). Hvilket indtryk får I af filmen alene ved at betragte plakaten?
- Find oplysninger om børnearbejde på verdensplan. Hvordan defineres det, er der særlige steder, hvor fænomenet er fremherskende? Hvad tænker I selv om børnearbejde?

Handlingsreferat

12-årige Ali og hans tre venner, Reza, Abolfazl og Mamad er gadebørn i Teheran. De har intet hjem, deres forældre er enten i fængsel eller indlagt, og de er selv nødt til at skaffe penge for at overleve. Resultatet er en barndom helt uden nogen som helst fornemmelse for tryghed eller varme, og forråelsen ses allerede i første scene af 'Solens børn', hvor de fire venner er ved at fjerne reservedele fra dyre biler, der står hengemt i en parkeringskælder. Delene kan de sælge videre, men da en opmærksom parkeringsvagt pludselig opdager dem, er de tvunget til at gå til modangreb.

Erfaringen har lært de fire drenge, at intet kommer af sig selv. Hvis man vil have noget, er man nødt til selv at tage det, for der er ingen hjælp at hente. Og gadebørnenes verden og metoder for overlevelse er kun et lille spejl af et samfund, der er drevet af korrupsion, kriminalitet og fattigdom, hvor der ikke er et sikkerhedsnet til at samle dem op, der falder igennem.

Majidi skildrer Ali og hans venners verden med næsten dokumentarisk realisme. Når de kæmper sig gennem Teherans tætte gader eller stikker af fra vagterne i undergrundsbanen, hvor Abolfazls søster Zahra sælger småting til de rejsende, fordi de endnu en gang har kørt uden billet, er det iscenesat med nerve og nærvær.

Børnene er fuldkommen overladt til sig selv, og de fraværende voksne har ikke kapacitet eller evner til at tage sig af dem. Heldigvis er der en mulighed for en udvej. For i de selv samme gader, som Ali og hans venner farter rundt i og begår småforbrydelser ligger Solens Skole, der er en velgørende institution skabt for at redde gadebørn ud af vold og kriminalitet og få børnearbejderne i gang med en uddannelse. Skolen er ledet af den principfaste og sympatiske Amani, der år efter år forsøger at sikre private tilskud, så Solens Skole kan overleve.

Det er nu ikke som udgangspunkt ideen om uddannelse og viden, der driver Ali og venner til skolen. De forsøger at blive indskrevet, fordi Ali er blevet betroet en hemmelighed. Under skolen skal der nemlig efter sigende være gemt en skat, og hvis de hjælper med at grave den frem, så vil de få en stor del af den. For Ali er der ingen tvivl. En skat vil kunne ændre hans tilværelse radikalt, og da han sammen med de andre sætter sig på den lokale internetcafé for at søge på billeder af skatte, bliver de ikke skuffede. For frem dukker en overflod af illustrationer med kister og krukker, der oversvømmes med guldmønter.

Ideen om at en skat ser sådan ud, har Ali naturligvis ikke fra virkeligheden, men fra eventyrenes verden. Og det forekommer da også helt igennem utænkeligt, at der under den underfinansierede skole for gadebørn i Teheran skulle gemme sig en skat af den kaliber. Men håbet er det eneste, Ali har, så derfor klynger han sig til det i desperation.

Men det er ikke lige til at blive optaget på skolen. Amani har hverken råd eller ressourcer til at tage Ali og de andre tre ind, og han stiller sig også skeptisk over for deres pludselige iver efter at komme i skole. Anderledes imødekommende er viceinspektøren Rafie, der giver dem en chance.

Ali skal dog hurtigt erfare, at det ikke er så let at starte i skole igen, heller ikke på en skole, hvor de fleste andre børn kender hans skæbne. Da han en dag kommer for sent, bliver Ali tvunget op til tavlen for at besvare spørgsmål om vores største kilde til lys, solen. Men adspurgt hvilke former for stof lys kan komme i, tyr Ali til den eneste slags stoffer han kender, og begynder at opremse kokain, crack og andre former for narkotika. Til sine klassekammeraters store morskab.

Ali går amok, for gadens sprog er vold, og trusler om at slå eller slå ihjel går igen i hele dialogen i 'Solens børn'. Han nikker en klassekammerat en skalle, fordi han har talt grimt om Alis mor, men i stedet for at fordømme handlingen, spørger Rafie ham, hvordan han gør, når han nikker skaller.

I hver time lister Ali eller en af de andre sig til en ulovlig toiletpause, og disse små mellemrum af tid bruger de på at grave skatten frem. De udmønter sig i en enorm underjordisk udgravning under skolen, hvor de hakker og graver sig frem i håb om at finde de mange penge. Men skatten lader vente på sig, og det samme gør finansieringen til skolen. I naivt håb arrangerer Rafie et indsamlingsarrangement, hvor børnene skal optræde og skolen skal tage sig ud fra sin bedste side. Majidi iscenesætter det så kontrasten

mellem de glade unger i skolegården og Ali og hans skattejagende venner under den står tydeligt frem i al sin triste absurditet.

Til sidst er håbet ude for Solens Skole, og da Ali efter at have gravet og gravet og sat sig eget og vennernes liv i fare endelig finder skatten bliver han slemt skuffet. For det er ikke en kiste med guld og mønter, men derimod en sirligt indpakket pose med kokain, som Ali i afmagt kaster ud i sit underjordiske skjul.

- Lav en personkarakteristik af Ali. Hvordan vil I beskrive ham som dreng og som hovedperson?
- Lav et overblik over filmens handlingsforløb. Hvor er der vendepunkter, der kan karakteriseres som *points of no return*? Er der – efter jeres mening – overraskelser undervejs, hvor filmen ikke forløber, som I havde forventet?
- Lav en detaljeret miljøbeskrivelse af 'Solens børn'. Hvad kendetegner de forskellige steder og hvilken fornemmelse får vi som publikum af den virkelighed filmens børn vokser op i?
- Ali og hans venner er i høj grad overladt til sig selv. De fleste voksne fra gaden forsøger at snyde dem, fordi de selv er desperate, og lærerne på skolen vil gerne hjælpe, men har ikke tilstrækkelige midler til det. Prøv at beskrive forholdet mellem børn og voksne i 'Solens børn' og kom med konkrete eksempler fra filmen på steder, som siger noget om det.
- Ali er åbenlyst filmens hovedperson, men hans venner, lærerne og de voksne fra gaden flankerer ham som vigtige bipersoner. Diskuter hvilke roller eller funktioner de andre personer i filmen har?
- Kig på de filmsproglige virkemidler i filmen: Kan I sige noget om, hvordan den er filmet og klippet sammen? Er der underlægningsmusik eller bærer den præg af reallyde? Føles dialogen virkelighedsnær eller kunstig?

- Hvad er forholdet mellem skolen og verden omkring skolen? Og hvordan skal vi forstå det, da skolen ender med at måtte lukke?
- Hvordan skal vi forstå scenen, hvor Ali lærer Rafie, hvordan man bedst nikker skaller? Og hvordan skal vi forstå det, når Rafie bruger den teknik, han har lært af Ali, da Zahra er blevet taget til fange og blevet kronraget?

Eventyr

'Solens børn' foregår i en ubarmhjertig og nådesløs virkelighed, hvor der ikke er meget håb at hente. Alligevel bruger Majidi fortælle-mæssige greb fra eventyr-genren til at formidle historien. Eventyret er kendetegnet ved, at en helt tager ud for at løse en opgave, og undervejs møder han både modstandere og hjælpere. Som oftest – det ved alle, der har læst eventyr som børn – ender det hele godt: "Og de levede lykkeligt til deres dages ende."

- Hvis vi kigger på 'Solens børn' som en form for eventyr, hvem er så henholdsvis helt, hjælper, modstander?
- Hvordan skal vi tolke det, at skatten viser sig at være noget så usselst som narkotika?
- Og hvad skal vi stille op med den mildt sagt ikke-lykkelige slutning? Og kan vi trods alt argumentere for, at der alligevel er glimt af håb i 'Solens børn'?

Symboler og motiver

Selvom 'Solens børn' er en udpræget realistisk film, hvor der er gjort meget ud af at skabe et univers, der føles virkeligt, så bruger Majidi alligevel en masse symboler og motiver, som kan hjælpe os til at forstå filmen. Nogle af de symboler er nedenstående. Tal om og diskuter, hvordan de kommer til udtryk i filmen, og hvilken funktion de har:

- Solen, der er til stede både i filmens titel, i skolens navn og i den undervisning, hvor Ali føler sig ydmyget.
- Forholdet mellem oppe og nede. Børnene i filmen befinder sig ofte under jorden; i parkeringskælderen, i undergrundsbanen og selvfølgelig i gangene under skolen på jagt efter skatten.
- Skatten, der repræsenterer det forjættende ukendte håb om en bedre fremtid, men som ender med at vise sig ikke at have nogen perspektiver overhovedet.